

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2023 | CS

Pohled z místní perspektivy – S3, E 24 – Endemická migrační krize v Evropě: jaká je situace a jak postupovat dále?

V této epizodě podcastu se zabýváme pokračující migrační krizí v Evropě. Nedávná patová situace, v níž se ocitly Itálie a Francie, když obě odmítaly povolit lodi Ocean Viking zakotvit u svých břehů a nechat vylodit migranty bez formálního statusu zachráněné u pobřeží Libye, na tuto otázku opět výrazně upozornila. Co se momentálně děje s evropskou migrační politikou? Jak se vyvíjela evropská solidarita poté, co si v roce 2015 prošla tvrdou zatěžkávací zkouškou v podobě syrské uprchlické krize? A jak je možné, aby zranitelní migranti uvízli na území, jež je oficiálně zemí nikoho?

Tato témata s námi proberou a na otázky nám odpoví: člen skupiny Zaměstnanci v EHSV **José Antonio Moreno Díaz**, který je právníkem specializujícím se na migrační a azylovou problematiku, **Louise Guillaumat**, zástupkyně ředitele pro operace nevládní organizace SOS Méditerranée, jež provozuje loď Ocean Viking a která obdržela Cenu EHSV pro občanskou společnost za rok 2016, a **Tomas Miglierina**, bruselský dopisovatel Švýcarské rozhlasové a televizní společnosti, který se zaměřuje na otázky migrace.

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)

- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

„Giulia Barucci: „Nový rok, nové výzvy“

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

každý nový rok je naplněn novými nadějemi a sny a čerstvým odhodláním tyto sny a naděje zrealizovat.

Těším se, že v letošním novém roce se od témat souvisejících s pandemií posuneme k novým velkým výzvám, jimž Evropa bude čelit v roce 2023 a v dalších letech. Mám na mysli válku na Ukrajině a energetickou krizi, zelenou a digitální transformaci, měnící se trh práce a politické naladění, jež v mnoha částech Evropy doznává značných změn.

Vzhledem k chmurným prognózám hospodářského vývoje pro letošní rok musí Evropa jasně stanovit správné priority. Nový rok začíná švédským předsednictvím Rady Evropské unie. To hodlá pokračovat v poskytování humanitární pomoci Ukrajině a zároveň se chce soustředit na zelenou transformaci a na zlepšení stavu ekonomiky EU, a to zejména s ohledem na to, že letošní rok bude ve znamení 30. výročí zřízení jednotného trhu.

Rok 2023 byl také vyhlášen Evropským rokem dovedností.

Pokud mají pracovníci požadované dovednosti, přináší to inovace a jistotu, že nikdo nebude v rámci hospodářského oživení ani v rámci zelené a digitální transformace opomenut. Dovednosti tak sehrají zásadní úlohu při zvládnání výzev, jimž Evropa čelí.

Evropský rok mládeže sice skončil, my však budeme mládeži pozornost věnovat i nadále. V loňském roce vypracoval Výbor několik stanovisek, která se týkají mládeže, a stále prosazuje myšlenku, že evropské politiky a právní předpisy musí [být uzpůsobeny i mladým lidem](#). Evropský hospodářský a sociální výbor bude i nadále usilovat o řešení vyhovující mladým lidem a jejich požadavkům na lepší planetu.

Svoji zástupkyni měla mládež v rámci delegace Výboru na konferenci COP27 v Šarm aš-Šajchu, která se konala v listopadu 2022. Prezentovala názory mladých lidí, pokud jde o otázky související s klimatickou krizí a udržitelností. I letos budeme požadovat, aby měli mladí lidé a organizovaná občanská společnost jako celek při jednáních výraznější úlohu, aby tak bylo možno zajistit v rámci procesu transformace sociální spravedlnost.

V roce 2022 jsme se zaměřili rovněž na dosažení zlepšení, pokud jde o genderovou rovnost. Výbor uspořádal sérii akcí na podporu Týdne genderové rovnosti pořádaného Evropským parlamentem. Tyto akce byly tematicky věnovány celé řadě otázek týkajících se žen. Patřila mezi ně mimo jiné úloha žen v sociální ekonomice, otázka žen a energetické chudoby či témata domácího násilí páchaného na ženách, přístupu podnikatelek k finančním prostředkům a reprodukčních a sexuálních práv. Evropský hospodářský a sociální výbor je odhodlán pokračovat v letošním roce i v dalších letech v úsilí zaměřeném na dosažení genderové rovnosti a na začleňování hlediska genderové rovnosti do všech oblastí politiky.

S ohledem na to, kolik výzev před Evropskou unií stojí, lze úspěchu dosáhnout pouze tehdy, pokud bude do rozhodování systematicky zapojována evropská občanská společnost. Věřím, že se těmto výzvám můžeme společnými silami postavit. A že v novém roce se k nám vrátí bezpečnost, mír a porozumění, které jsme dříve považovali za samozřejmost.

Přeji Evropě, aby byl letošek produktivním rokem, a Vám všem hodně zdraví a štěstí.

Giulia Barbucci, místopředsedkyně EHSV pro rozpočet

POZNAMENEJTE SI

22. a 23. února 2023, Brusel

Plenární zasedání EHSV

27. a 28. února 2023, Brusel

Konference zainteresovaných stran v oblasti oběhového hospodářství 2023

23. a 24. března 2023, Brusel

[**Vaše Evropa, váš názor 2023**](#)

K VĚCI

V naší rubrice „K věci“ žádáme členy EHSV, aby poukázali na klíčové návrhy, které EHSV předkládá k řešení nejdůležitějších otázek týkajících se EU.

V tomto vydání s námi členka EHSV a zpravodajka stanoviska Evropská strategie v oblasti péče **Kinga Joó** hovořila o této strategii a o jejích cílech. K těm patří zajištění vysoce kvalitních, cenově dostupných a přístupných pečovatelských služeb v celé Evropské unii a zlepšení situace příjemců péče i osob, které tuto péči poskytují – ať už profesionálně, nebo neformálně.

KINGA JOÓ: „POTŘEBUJEME KVALITNÍ PÉČI PRO VŠECHNY“

V Evropské strategii v oblasti péče se hned na úvod konstatuje, že v průběhu života všichni potřebují péči nebo o někoho pečují. To je sice pravda, nicméně kvalitní péče ještě zdaleka není v Evropě samozřejmostí pro všechny, což byl i jeden z hlavních důvodů vypracování této strategie.

V našem stanovisku ke strategii se zaměřujeme na několik nejdůležitějších otázek. Především vyzdvihujeme skutečnost, že při všech řešeních v oblasti péče musí být respektováno rozhodnutí jednotlivce. To znamená, že jednotlivec nebo rodina musí mít možnost se rozhodnout mezi péčí ústavní, domácí nebo komunitní. Nikdo nesmí být nucen se rozhodnout pro určitý typ péče jen proto, že nemá jinou možnost.

Strategie i naše doporučení se řídí zásadou genderové rovnosti a boje proti stereotypům ohledně mužských a ženských úkolů. EHSV opakuje, že by se mělo usilovat o motivování většího počtu mužů k hledání práce v oblasti péče a o zajištění lepšího rozdělení odpovědnosti za péči v rámci domácností.

Ve strategii se správně uznává, že formální a neformální péče jsou úzce provázány, že ani jeden z těchto typů péče nemůže existovat nezávisle na tom druhém a že je nutné je podporovat. Domácí péči často zajišťují neformální pečující. Většinou se jedná o ženské rodinné příslušníky osob, které potřebují péči. Právě ony nesou na svých bedrech největší zátěž a potýkají se s důsledky pro svoji kariéru i soukromý život. Doporučujeme zjistit, kdo tyto neformální pečující jsou a co potřebují, abychom se na ně mohli zaměřit. Určitý potenciál spatřujeme i v souvislosti se systémy ověřování dovedností, které přispívají k uznávání „neviditelné práce“ těchto osob.

Krom toho znovu opakujeme svůj návrh na zavedení evropské záruky v oblasti péče, aby bylo možné zajistit celoživotní přístup k cenově dostupné kvalitní zdravotní péči a pečovatelským službám pro všechny občany, kteří žijí v EU. Tento nástroj by pomohl řešit nedostatky v péči a prosazovat důstojné pracovní podmínky pro pečovatele, včetně neformálních pečujících.

V neposlední řadě bych ráda poukázala na to, že se soustředíme také na uskutečňování, monitorování a hodnocení obou návrhů Rady týkajících se předškolního vzdělávání a péče a dlouhodobé péče, které jsou součástí strategie, již Rada přijala v prosinci 2022. Požadujeme, aby byly v polovině období přezkoumány obecné i specifické cíle, včetně cílů barcelonských.

„OTÁZKA PRO...“

„Otázka pro...“

Tento měsíc jsme se v rámci rubriky „Otázka pro...“ zeptali na názor bývalého ředitele v Radě Evropské unie Jarosława Pietrase. Požádali jsem jej, aby promluvil o tématu, o němž nyní diskutují a přemítají všichni: o energetické krizi.

Jarosław Pietras je v současné době hostujícím vědeckým pracovníkem ve Wilfried Martens Centre for European Studies v Bruselu a hostujícím profesorem na College of Europe v Bruggách. V letech 1990 až 2006 působil ve své vlasti – v Polsku – jako státní tajemník na ministerstvu financí, státní tajemník pro Evropu a vedoucí kanceláře Výboru pro evropskou integraci. Od roku 2008 do roku 2020 byl generálním ředitelem v Radě Evropské unie, kde se zabýval celou řadou oblastí politiky, mimo jiné právě i energetikou. Jarosław Pietras je doktorem ekonomie (titul PhD. obdržel na Varšavské univerzitě) a autorem publikací o EU, udržitelnosti a obchodních otázkách. Získal také Fulbrightovo stipendium a působil jako člen správní rady think tanku Bruegel (2008–2011).

Jarosław Pietras: "Energetická krize ještě neskončila"

EHSV info: Jaroslave Pietrasi, co si myslíte o současném energetickém trhu v EU a jaké jsou v tomto směru vyhlídky do budoucna?

Jarosław Pietras: Horní hranice ceny plynu, na které se dohodli ministři energetiky ze zemí EU, je výrazně vyšší než současná úroveň cen. Otevření trhů s energií v prvních dnech roku 2023 nebylo ani překvapivé, ani dramatické. Ceny plynu a ropy sice i nadále klesají, ale pomaleji. Současná úroveň cen je srovnatelná s úrovní, kterou jsme zaznamenali těsně před ruským útokem na Ukrajinu. Spotřeba plynu v EU klesla o více než 20 %, aniž by to však mělo nějaký zásadní dopad na výrobu nebo vytápění. Spotřebitelé ve všech

členských státech se samozřejmě museli vypořádat s vysokými náklady na energii, netrpěli však mrazem. Do domácností i nadále proudily dodávky plynu. Na začátku tohoto nového roku jsou evropské zásobníky plynu naplněny z více než 80 %, což je ve srovnání s průměrnou úrovní během předchozích pěti zim velmi dobrý výsledek.

Evropské země přestaly odebírat plyn z Ruska a nyní jej získávají převážně z jiných zdrojů. Týká se to i zkapalněného zemního plynu (LNG), jehož bylo v roce 2022 dovezeno o 58 % víc než v roce 2021. Podle listu Financial Times (ze 7. ledna 2023) „činil dovoz LNG do EU v loňském roce 137 miliard metrů krychlových zemního plynu, což odpovídá téměř 140 miliardám metrů krychlových plynu, který byl v roce 2021 do EU dopraven plynovody z Ruska“. To znamená, že EU výrazně snížila svou závislost na dodávkách energie z Ruska.

To vše jsou sice dobré zprávy, ale musíme být i nadále opatrní, neboť energetická krize ještě neskončila. Pokud by v Evropě vládlo nepříznivé počasí a lidé by museli kvůli nízkým teplotám více topit, pak bychom takový vývoj nezaznamenali. Navíc zatím nedošlo k obnovení některých energeticky náročných průmyslových procesů. Přísná opatření, která v zájmu boje proti pandemii COVID-19 zavedla Čína, omezila tamní růst spotřeby energie a poptávku po ní, což vedlo ke snížení poptávky po energii v celosvětovém měřítku. Tyto okolnosti nemůže Evropa ovlivnit a příště může být všechno jinak. Ohrožení trhů s energií tedy ještě není zažehnáno. A podle toho, jak se bude situace dále vyvíjet, nás stále mohou čekat těžké časy.

Ceny energie přitom nedosáhly ve všech členských státech stejně závratné úrovně. Jelikož je však vnitřní trh EU již poměrně značně propojený, projeví se cenové šoky u všech druhů energie a pocítí je my všichni. Rusko ovlivňovalo ceny plynu v Evropě už před invazí. Tehdy však byly pokusy o snížení závislosti na ruských dodávkách ostře kritizovány. Po záměrném přerušení dodávek plynu z Ruska se však situace radikálně změnila. V polovině léta 2022 se cena plynu na spotovém trhu vyšplhala na více než 350 EUR za megawatthodinu. Takto vysoká cena se okamžitě promítla do nákladů na ostatní zdroje energie, zejména na elektřinu, což se dotklo milionů spotřebitelů.

Členské státy EU se v té době snažily ze všech sil, aby naplnily své zásobníky plynu na úroveň požadovanou EU. V té době byly ceny plynu až sedmkrát vyšší než před válkou. Takové náklady jsou z dlouhodobého hlediska neúnosné. Ministři energetiky zemí EU proto hledali způsoby, jak tento nekontrolovaný nárůst cen energie, který již přesáhl únosnou úroveň, omezit. Evropa a její členské státy se moudře rozhodly postupovat společně a přijaly řadu opatření, jež měla trhy s energií stabilizovat. Zvažovali při tom mimo jiné zastropování cen, sdružování nákupů, stanovení povinností v oblasti skladování, zavedení solidárních dodávek a řadu dalších návrhů.

Vzhledem k tomu, že vyhlídky na zbytek topné sezóny nevypadají až tak špatně, měla by EU již nyní začít přemýšlet o následující zimě a o tom, do jaké míry je schopna se do budoucna vyrovnat s případnými obtížemi. K dovozu plynu je zapotřebí fyzická infrastruktura, kterou nelze změnit ze dne na den. Evropa je propojena plynovody pouze s některými vývozci a změna zdrojů dodávek vyžaduje nové terminály. To nějaký čas potrvá, ale je nutné jednat rychle a využít při tom plovoucí terminály, jako je ten, jenž byl vybudován v německém přístavu Wilhelmshaven.

Celkově vzato je tedy dnes riziko akutní plynové krize výrazně nižší. Usilovně se hledají alternativní zdroje dodávek plynu, urychleně se instalují nové obnovitelné zdroje energie, intenzivně se pracuje na zvyšování účinnosti a dosažení úspor energie. To vše vede ke stabilnějším dodávkám energie, a tím i ke snížení ceny plynu. Je tak možné diverzifikovat zdroje energie a zabránit výpadkům způsobeným náhlým přerušením dodávek z jednoho zdroje.

I nadále však může na trzích s energií kdykoli dojít k velkým výkyvům v dodávkách. V takovém případě se může cena plynu výrazně zvýšit, neboť poptávka naráží na omezenou nabídku. Ministři energetiky proto postupovali správně, když projednali a dohodli zastropování cen plynu, i když na poměrně vysoké úrovni 180 EUR za megawatthodinu a na základě nejnestabilnějšího spotového trhu s plynem TTF. Toto

zastropování je totiž něco jako bezpečnostní pojistka – ta sice v krajní situaci pomůže, ve skutečnosti je však lepší, když k tomu ani nedojde.

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

V rubrice „Vzácný host“ vám pravidelně představujeme novináře a různé význačné osobnosti a seznamujeme vás s jejich názory, myšlenkami a komentáři k tématům, které v současnosti hýbou Evropou. Tentokrát jsme si pozvali ukrajinskou reportérku Olenu Abramovych, aby našim čtenářům na prahu tohoto nového roku

povyprávěla, jak by se podle ní dal do budoucna svět změnit k lepšímu.

Olena Abramovych je ukrajinská novinářka, která působí v Bruselu. Pracuje pro internetovou televizní stanici Inter, která se od okamžiku, kdy Rusko v únoru 2022 napadlo Ukrajinu, podílí na celostátním zpravodajském servisu, v jehož rámci jsou nepřetržitě podávány zprávy o průběhu války z velké části ukrajinského území. Od roku 2014 informuje v ukrajinských televizních stanicích o nejdůležitějších politických událostech v Bruselu, například o summitech NATO a EU. Během majdanské revoluce na Ukrajině v letech 2013 a 2014 pomáhala bruselským novinářům navázat kontakt s politickými představiteli a institucemi v Kyjevě. Mimoto spolupracovala s nizozemskou televizní stanicí NOS na vyšetřování pádu dopravního letadla na letu MH-17, které bylo sestřeleno Ruskem.

Kromě politiky se zabývá také sociálními otázkami a dobrovolně pomáhá ukrajinským pracovníkům v Belgii bojujícím za svá práva. Od roku 2016 pak ve svém rodném městě Kovel na severozápadě Ukrajiny pořádá letní vzdělávací program „Leadership summer school“, jehož smyslem je poskytnout dospívající mládeži bezplatné rady ohledně výběru vysoké školy. Absolvovala bakalářské studium v oboru učitelství a magisterské studium žurnalistiky na kyjevské univerzitě – Mohylově akademii.

Olena Abramovych?: Ukrajina 2023 – V boji musíme pokračovat i poté, co zvítězíme

„Nikdy nepromarníme příležitost promarnit nějakou příležitost“, říká se u nás. Toto rčení se na Ukrajině vžilo v letech těsně předtím, než zde vypukla válka. Vyjadřuje frustraci z toho, že revoluce v roce 2004 (známá jako Oranžová) ani ta z roku 2013 (Euromajdan) nevedly k žádným

zásadním reformám. Každá z nich samozřejmě přinesla určité změny, nicméně každý velký zápas vzbudí velká očekávání, a když pak skoro vše zůstane při starém, je zklamání o to větší.

Co tedy musíme udělat, abychom tentokrát příležitost dosáhnout změny nepropásli?

Myslím, že na tuto otázku pádně odpověděla naše nositelka Nobelovy ceny za mír **Oleksandra Matvijčuk**. Oleksandra je právnička zabývající se lidskými právy a jedna z vůdčích osobností občanské společnosti. Ve své působivé děkovné řeči se tedy přirozeně zaměřila na lidská práva.

Na první pohled se může zdát, že ta mají jen pramálo společného se základními potřebami lidí, jak je ve své novoroční zdravici popsal ruský komik **Jevgenij Petrosjan**: „Pokud jste se najedli, vykoupli a máte doma teplo, pak to znamená, že máte štěstí a narodili jste se v Rusku“. Nedávné události jsou však důkazem toho, že budeme-li přehlížet porušování lidských práv v Rusku – jak to dělali evropští představitelé, aby měli doma teplo a jejich země i nadále hospodářsky prosperovaly –, může to mít katastrofální následky.

„Stát, který vraždí novináře, vězní aktivisty a rozhání pokojné demonstrace, představuje hrozbu nejen pro své občany,“ uvedla Matvijčuk. „Lidská práva musí být při přijímání politických rozhodnutí stejně důležitá jako hospodářský přínos či bezpečnost. A to by mělo platit i v případě zahraniční politiky.“

Podle Oleksandry Matvijčuk nastal čas zavést nový světový pořádek, jehož základem budou lidská práva. Nemělo by to však být úkolem pouze politiků – co neaktivněji by se na tomto procesu měla podílet i občanská společnost. „Potřebujeme nové humanistické hnutí, které by sledovalo skutečně smysluplný cíl, vzdělávalo lidi, rozvíjelo širokou podporu veřejnosti a přimělo lidi, aby bránili svá práva a svobody,“ prohlásila Matvijčuk.

Nastal čas a příhodný okamžik zavést v EU i na Ukrajině řadu reforem. Přejít na ekologičtější zdroje energie a nespolehat se na to, že dodávky ruského plynu a ropy budou obnoveny. Najít způsob, jak učinit přítrž dezinformacím a ruské propagandě, a s pomocí EU konečně reformovat protikorupční systém na Ukrajině.

Válka pokračuje již skoro druhým rokem, a je tedy načase, abychom na tom všem začali pracovat. Jak jsme viděli, po válce či revoluci nedojde automaticky ke změně. To už Ukrajinci velmi dobře vědí. Tentokrát přitom mají obrovská očekávání nejen Ukrajinci, ale i Evropané. Poté, co dosáhneme vítězství, bude na nás všech, abychom společně bojovali za vybudování nového, udržitelného světa, v němž bude vládnout mír. A ani Ukrajinci ani Evropané si nemohou dovolit tuto příležitost znovu promarnit.

Olena Abramovyč, bruselská zpravodajka ukrajinské televizní stanice Inter

NOVINKY Z EHSV

Každý rok by měl být evropským rokem mládeže

EHSV na svém prosincovém plenárním zasedání diskutoval o problémech, s nimiž se mladí lidé potýkají na trhu práce. Tuto diskusi uspořádal v souvislosti se zakončením Evropského roku mládeže 2022 a začátkem Evropského roku dovedností 2023 a zdůraznil při ní, že je třeba navrhnout dlouhodobou strategii pro

zapojení mládeže a že by tzv. evropské roky neměly spočívat pouze v propagačních akcích, ale měly by být podnětem k vytvoření jasných plánů.

Úvodní slovo měla předsedkyně EHSV **Christa Schweng**, která upozornila, že pandemie COVID-19 přinesla novou situaci – pozornost je nyní věnována vývoji potřeb na trhu práce a veškerým příležitostem a rizikům, jež z toho plynou. Prohlásila, že „EHSV se i v rámci Evropského roku dovedností hodlá zaměřit na potřeby mladých lidí a problémy, které před ně náš rychle se měnící svět staví.“

Evropský komisař pro pracovní místa a sociální práva **Nicolas Schmit** popsal, co podle něj Evropa musí udělat: „Je třeba poskytnout mladým lidem lepší perspektivu, tzn. dát jim do budoucna potřebné jistoty, aby si mohli nalézt kýžené hodnotné zaměstnání a intenzivně se účastnit společenského života.“

EHSV na uvedeném plenárním zasedání přijal usnesení, v němž mimoto vyzval orgány EU a vlády členských států, aby mládež výrazněji zapojily do rozhodovacího procesu a začaly v souladu s jeho návrhem [ověřovat dopad předpisů EU na mladé lidi](#). **Katřina Leitāne**, předsedkyně koordinační skupiny EHSV pro Evropský rok mládeže, uvedla, že je nezbytné zaručit, „aby měl Evropský rok mládeže dlouhodobý dopad a aby byly v návaznosti na něj podniknuty konkrétní kroky a mladí lidé se mohli podílet na rozhodnutích, která ovlivňují jejich budoucnost.“

EHSV v rámci příprav na rok 2023 vydal [stanovisko týkající se Evropského roku dovedností](#), ve kterém vyjádřil obavy ohledně příliš velkého počtu aktivit a priorit, které byly pro tento rok naplánovány. Zpravodajkou stanoviska byla **Tatjana Babrauskienė**, která zdůraznila: „Je nutné zaměřit všechny činnosti v průběhu tohoto roku na dosažení co největšího pokroku ve všech oblastech vzdělávání a odborné přípravy a zařadit mezi podporované ‚správné dovednosti‘ také dovednosti sociální a průřezové.“

Dále pak EHSV ve svém stanovisku vybídl Komisi, aby zajistila, že uprchlíci a žadatelé o azyl budou moci v EU prokázat své dovednosti a kompetence a že jim budou nabídnuty možnosti prohloubení dovedností a změny kvalifikace, aby se mohli snáze začlenit na trh práce. **Komisař Schmit** závěrem poukázal na to, že „je třeba věnovat zvláštní pozornost našim ukrajinským přátelům. Naším záměrem je podpořit mezi Ukrajinci rozvoj silné mladé generace a zabránit vzniku nové ‚ztracené generace‘ v této zemi, jak by si přál ruský režim. (gb)

Politiky EU se stále nedostatečně využívají finančnímu rozměru genderové rovnosti

Na prosincovém plenárním zasedání EHSV se projednávala úloha financování a veřejných politik na podporu oživení při prosazování genderové rovnosti a posílení ekonomického postavení žen v EU. Diskuse proběhla v souvislosti s přijetím

dvou stanovisek, z nichž jedno pojednává o zohledňování genderového hlediska v rámci rozpočtování a investic. Druhé stanovisko se zabývá tím, jak mohou členské státy v rámci národních plánů pro oživení a odolnost zlepšit dopad přímých a nepřímých opatření na genderovou rovnost.

V Evropě zdaleka nebylo dosaženo genderové rovnosti, zvláště co se týče posílení ekonomického postavení žen a přístupu k rizikovému kapitálu a financování. „Při oživení po pandemii si nemůžeme dovolit potenciál žen opomíjet. Genderové hledisko je třeba uplatňovat v národních plánech pro oživení, ale i v makroekonomické politice a globálním rozvoji,“ prohlásila na úvod diskuse předsedkyně EHSV **Christa Schweng**.

Zpravodajka [stanoviska EHSV Genderově orientované investice v rámci národních plánů pro oživení a odolnost](#) **Maria Nikolopoulou** dodala, že „genderová rovnost se netýká jen žen. Ve skutečnosti má pozitivní přínos pro všechny. Zásadní význam pro identifikaci oblastí, které je třeba řešit prostřednictvím rozpočtu, má účast žen i mužů a organizací občanské společnosti.“

Jak uvedla zpravodajka [stanoviska EHSV Zohledňování genderového hlediska v rámci investic jakožto prostředek k posílení genderové rovnosti v Evropské unii](#) **Ody Neisingh**, „finanční aspekt genderové rovnosti je v politikách EU opomíjen. I když je pro politické činitele zohledňování genderového hlediska v rámci investic a rozpočtování stále důležitější, systematicky se na něj nezaměřují.“

Spoluzpravodajka stanoviska k genderově orientovaným investicím **Cinzia Del Rio** se k genderovým opatřením v rámci národních plánů pro oživení a odolnost vyjádřila takto: „Při provádění plánů pro oživení a odolnost je třeba se prioritně zaměřit na posílení přímých a nepřímých opatření v oblasti genderové rovnosti. Za tímto účelem jsou nutné cílené veřejné politiky a jasné a udržitelné způsoby investování, včetně plánování zdrojů ve střednědobém až dlouhodobém horizontu.“ (tk)

K potravinám by se nemělo přistupovat jako k finančnímu aktivu – na rozdíl od jiných případů nejde o komoditu

Celosvětová krize v oblasti cen potravin se kvůli válce na Ukrajině ještě prohloubila, je ale vlastně spíše důsledkem strukturálních a systémových problémů na trhu komodit, které způsobují hlad a ohrožují živobytí lidí. EHSV to zdůraznil ve svém stanovisku z vlastní iniciativy přijatém dne 14. prosince.

Krize v oblasti cen potravin se kvůli konfliktům, klimatickým šokům a pandemii COVID-19 stále více prohlubuje a válka na Ukrajině vyvrstňuje ceny potravin, pohonných hmot a hnojiv do výše. Index cen potravin dosáhl v roce svého vrcholu a také nedostatek potravin je všude ve světě stále větší.

Rozsah a měřítko současného kolísání cen však lze základními zásadami trhu vysvětlit pouze částečně. Jednou z jeho příčin je neprůhlednost a nefunkčnost trhů s obilovinami

„Moje babička vždycky říkala, že jídlo není hračka. Ale v dnešní době si mnoho lidí neuvědomuje skutečnou hodnotu potravin a zahrávají si s nimi,“ uvedl předseda sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí v EHSV a zpravodaj stanoviska **Peter Schmidt**. „Ve stanovisku jasně ukazujeme, že současný komoditní trh nepřispívá k udržitelnému rozvoji, ani k cílům v oblasti klimatu a spravedlivé transformaci. Spíše naopak. Oslabuje úsilí o vyřešení problému hladu a o podporu spravedlivých příjmů a cen.“

EHSV ve stanovisku upozorňuje na skutečnost, že globální fyzický obchod s obilovinami je vysoce koncentrovaný. Odhaduje se, že 70–90 % světového obchodu s obilovinami kontrolují čtyři společnosti. Peter Schmidt dále uvedl, že „ačkoli rostoucí ceny potravin ohrožují potravinové zabezpečení na celém světě, velké obchodní firmy vykazují zisky. To je nepřijatelné!“

EHSV apeluje na členské státy a orgány EU, aby přijaly nezbytná opatření k omezení nadměrných spekulací s komoditami, a uznává, že trhy s komoditními deriváty zajišťují klíčové služby pro producenty a uživatele potravinářských komodit, jako je řízení rizik a určování cen. EHSV doporučuje:

- regulovat trh s futures pro potravinové deriváty, jako tomu bylo do konce minulého století;
- regulovat komoditní a potravinové indexy, zejména regulováním a zakázáním fondů komoditních indexů a replikací prostřednictvím swapů a produktů obchodovaných na burze;
- řešit financování potravinářského odvětví např. zavedením celosvětového mimořádného zdanění nadměrných zisků a daní ze spekulací s potravinami, jakož i rozbitím oligopolů na všech úrovních včetně mezinárodního obchodu s potravinami;
- zvýšit transparentnost trhu zlepšením podávání zpráv o environmentálních, sociálních a správních faktorech a zveřejňování nefinančních informací subjektů zapojených do spekulací. (ks)

EHSV podporuje zavedení povinného testu konkurenceschopnosti pro politiky a předpisy EU

Ve svém novém stanovisku EHSV konstatuje, že test konkurenceschopnosti by se měl používat v rámci každého procesu tvorby politik a právních předpisů, a zasazuje se o

vypracování zvláštní „agendy EU pro konkurenceschopnost“.

EHSV v tomto [dokumentu](#), jenž byl přijat na prosincovém plenárním zasedání, uvádí, že dopad politik a předpisů EU na konkurenceschopnost jejích podniků musí být posuzován mnohem komplexněji a mnohem více systematicky, než jak tomu bylo doposud.

Test konkurenceschopnosti by se měl vztahovat na právní předpisy, fiskální opatření, strategie, programy, mezinárodní dohody a dokonce i evropský semestr. Měl by zkoumat, jak ovlivňují podniky, zaměstnanost, pracovní podmínky a náklady na dodržování předpisů, a zabývat se jejich dopady na podniky v různých odvětvích, různých velikostech a s různými podnikatelskými modely, a to jak v krátkodobém, tak v dlouhodobém horizontu.

Podíl Evropy na světovém HDP již drahnou dobu klesá a do roku 2050 by mohl padnout až pod 10 %. A vzhledem k tomu, že sotva skončila pandemie COVID-19, probíhá válka na Ukrajině, stoupá inflace a prudce se zvedají ceny energií a že jsme závislí na klíčových dovozech ze zahraničí, ani krátkodobý výhled se nám nejeví v růžovějších odstínech. Když si k tomu přidáte zelenou a digitální transformaci, získáte poměrně věrnou představu o tom, jak obrovským výzvám čelí podniky v Evropské unii.

Jak zajistit, aby při rozhodování na úrovni EU hrály důležitější roli konkurenceschopnost a podniky? EHSV nabízí řešení založené na třívrstevném přístupu.

Za první, pokud jde o technické aspekty, navrhuje EHSV **rozšířit posouzení dopadů, jež provádí Evropská komise**. To lze učinit tak, že test konkurenceschopnosti se bude provádět povinně a bude mnohem rozsáhlejší.

„Evropská komise musí již nyní provádět posouzení dopadů, v nichž se zohledňují dopady dané iniciativy z hlediska konkurenceschopnosti,“ uvedl **Christian Ardhe**, zpravodaj stanoviska EHSV. „Domníváme se ale, že je nutné dosáhnout zlepšení, zejména pokud jde o provádění a prosazování.“

Za druhé, pokud jde o politické aspekty, konkurenceschopnosti by měla být věnována náležitá pozornost při **přípravě nových iniciativ**. Ty by měly být posuzovány z hlediska toho, jak přispívají ke konkurenceschopnosti a jak ji podporují.

Za třetí, Výbor vyzývá, aby byla připravena **zvláštní agenda pro konkurenceschopnost**, jejímž dlouhodobým cílem bude posílení konkurenceschopnosti EU.

„V tomto stanovisku se skutečně chceme zabývat způsoby, jakými je konkurenceschopnost monitorována, a vzít v potaz komplexní povahu této otázky,“ řekl spoluzpravodaj stanoviska **Giuseppe Guerini**. „V dnešní době již konkurenceschopnost není něčím, co by se týkalo jednotlivých podniků nebo společností – je otázkou celých ekosystémů. Musíme k ní proto zaujmout komplexnější přístup.“

Stanovisko by lo vypracováno na žádost **českého předsednictví Rady EU**. (dm)

Evropsko-středomořská spolupráce po pandemii COVID-19: organizace občanské společnosti klíčovým způsobem přispívají k chodu hospodářství i společnosti

Na prosincovém plenárním zasedání EHSV proběhla diskuse věnovaná oživení a odolnosti evropsko-středomořského regionu po pandemii COVID-19, jež se zaměřila na digitální gramotnost.

Předsedkyně Výboru **Christa Schweng** poukázala na mimořádně důležitou úlohu, kterou plní regionální spolupráce a dialog a především síť organizací občanské společnosti. Za velice významné partnery EHSV a dva hlavní pilíře evropsko-středomořského partnerství označila Unii pro Středomoří a nadaci Anny Lindhové.

Náměstek generálního tajemníka Unie pro Středomoří **Álvaro Albacete Perea** a výkonný ředitel Euro-středomořské nadace Anny Lindhové pro dialog mezi kulturami **Josep Ferré** zdůraznili, že je naprosto zásadní posílit vztah mezi EU a oblastí jižního Středomoří.

Pro hospodářský a sociální pokrok v celém tomto regionu má stěžejní význam digitalizace. EHSV během tohoto plenárního zasedání přijal stanovisko z vlastní iniciativy [Digitální transformace v evropsko-středomořském regionu](#), které vypracovala **Dolores Sammut Bonnici** a jež pojednává o tom, že je důležité zmenšit digitální propast mezi jednotlivými zeměmi, městskými a venkovskými oblastmi a mezi generacemi. (mp)

Má-li EU efektivně informovat o základních právech a právním státu, musí se zaměřit na místní hodnoty a lidské práva

EHSV vyzývá EU a členské státy, aby usilovaly o lepší informování široké veřejnosti o základních právech a právním státu. Ve svém prosincovém stanovisku navrhl zaměřit se na čestnost a spravedlnost a tlumočit názory osob, jichž se porušování lidských práv přímo týká.

Právní stát a základní práva mohou být některými lidmi vnímány jako příliš abstraktní a vzdálené pojmy používané v žargonu a právní hantýrce. Podle Výboru to je opravdový problém, který musí EU řešit.

Cristian Pîrvulescu, zpravodaj [stanoviska EHSV Informování o základních právech a právním státu](#), vysvětlil, že „z nedostatečně jasného informování a osvěty o těchto zásadách na úrovni EU i členských států těžší nepřátelé demokracie. Požadujeme větší podporu aktivit v oblasti zvyšování informovanosti občanské společnosti a učební osnovy, v nichž by tato témata byla více zastoupena.“

Spoluzpravodaj **José Antonio Moreno Díaz** podotkl, že „jednotliví občané nemohou bránit svá základní práva, pokud nevědí, v čem vlastně spočívají. Političtí činitelé, orgány a instituce, členské státy a občanská společnost v EU mohou přispět svým dílem tím, že přemění abstraktní koncepty ve smysluplnou a praktickou náplň a budou budovat společnou evropskou kulturu základních práv a právního státu.“

EHSV ve svém stanovisku prohlašuje, že ochrana lidských práv a právní stát nejsou možné bez sociálního státu, jelikož jsou navzájem provázány. Pokud totiž sociální stát nefunguje, může společnost považovat právní stát za prázdný pojem. Tato provázanost je uznána i v evropském pilíři sociálních práv, což je zcela zásadní politický nástroj pro budování inkluzivnější Unie.

EHSV naléhavě vyzývá všechny orgány EU, aby projevily nulovou toleranci vůči porušování zásad právního státu v členských státech EU. EU by se při tom měla i nadále odvolávat na [definici právního státu, kterou vypracovala Evropská komise pro demokracii prostřednictvím práva](#), z níž je jednoznačně patrné, jaké jsou hlavní zásady právního státu. (gb)

Azbest: EU by měla jít nad rámec limitní hodnoty stanovené Komisí

V konečném měřítku by technická limitní hodnota expozice azbestu měla být stanovena na nižší úrovni, než jakou navrhuje Komise v nedávno zveřejněném návrhu směrnice upravující ochranu zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci, uvádí EHSV ve stanovisku přijatém na prosincovém plenárním zasedání.

„Sociální partneři mohou jít nad rámec nové limitní hodnoty, která bude podle směrnice platit, a mohou přijmout vhodná opatření k dalšímu omezení přítomnosti azbestových vláken na pracovištích“, píše se ve stanovisku EHSV [Ochrana před expozicí azbestu při práci](#).

EHSV se domnívá, že technická limitní hodnota by po náležitém přechodném období měla být nakonec stanovena na 0,001 vlákn/cm³.

„Vítáme záměr Komise omezit výskyt rakoviny a přijmout konkrétní opatření k minimalizaci expozice azbestu při práci. Představuje dobrý základ pro to, abychom k otázce expozice azbestu při práci zaujali výhledově přístup nulové tolerance. Máme však za to, že EU by měla jít nad rámec toho, co navrhuje Komise,“ uvedla zpravodajka stanoviska EHSV **Ellen Nygren**.

„Neexistuje žádná úroveň expozice azbestu, kterou lze z hlediska rizika rakoviny považovat za bezpečnou. Navzdory současnému zákazu používání dalšího azbestu tedy existuje i nadále široká škála zaměstnání, v nichž jsou zaměstnanci vystaveni jeho působení,“ varovala.

Dle údajů, které byly prezentovány na nedávném slyšení uspořádaném EHSV, v EU každý rok umírá na rakovinu související s azbestem přibližně 90 370 osob, což dokazuje, že je nutné limitní hodnotu snížit.

EHSV doporučil vypracovat plán doplňkových opatření k těm, jež nyní navrhuje Komise, aby bylo možné tohoto cíle dosáhnout. Ta zahrnují finanční podporu pro podniky a regiony, které by tento cíl jinak nebyly schopny naplnit.

Vzhledem k tomu, že řada lidí může být azbestu vystavena, aniž by to tušila, vyzval EHSV Komisi, aby uspořádala informační kampaň, v jejímž rámci by byla veřejnost poučena o azbestu a jeho škodlivých účincích, a to za použití všech možných prostředků včetně médií.

Všichni pracovníci, u nichž reálně hrozí či se předpokládá, že by mohla hrozit expozice azbestu, by měli podstupovat zdravotní prohlídky, o jejichž výsledcích by měly být vedeny záznamy. Tímto způsobem je třeba zajistit, že jejich zdravotní stav bude sledován a zkontrolován pokaždé, kdy dojde ke změně pracovního místa. (II)

Nezákonný majetek: nová směrnice EU působí k boji proti organizované trestné činnosti

EHSV na svém prosincovém plenárním zasedání uvítal návrh směrnice o vymáhání a konfiskaci majetku, který předložila Komise, neboť je důležitým krokem vpřed v boji proti praní peněz a financování terorismu v EU. Navzdory celkovému zlepšení v některých členských státech je procentní podíl zajištěného nebo konfiskovaného majetku pocházejícího z trestné činnosti v celé EU i nadále velmi nízký.

EHSV ve svém [stanovisku o vymáhání a konfiskaci majetku](#), přijatém na prosincovém plenárním zasedání, uvedl, že se díky nové směrnicilepší přeshraniční spolupráce mezi všemi orgány zapojenými do vymáhání majetku. Členské státy EU jsou rovněž vybízeny k vypracování svých národních strategií a mají povinnost zřídit alespoň jeden úřad pro vyhledávání majetku z trestné činnosti, tzn. specializovaný orgán pro sledování a identifikaci výnosů z trestné činnosti a jiného majetku souvisejícího s trestnou činností.

„Považujeme návrh Komise za velmi dobrý, jelikož reaguje na potřebu rozšířit oblast působnosti mechanismů konfiskace a zavádí mechanismy přeshraniční spolupráce s cílem zvýšit míru vymáhání majetku z trestné činnosti. V současné době je tato míra velmi nízká, neboť zajištěna jsou pouhá 2 % majetku pocházejícího z trestné činnosti a zkonfiskováno je jen 1 %,“ uvedl zpravodaj stanoviska **Ionuț Sibian**.

V nové směrnici se rovněž k trestným činům uvedeným ve směrnici o konfiskaci z roku 2014 doplňuje významný seznam trestných činů, jako jsou např. obchodování s orgány, únosy, trestné činy proti životnímu prostředí či obchodování s odcizenými vozidly.

EHSV nicméně poukázal na skutečnost, že do oblasti působnosti směrnice není výslovně zahrnuto převaděčství migrantů ani nezákonný obchod s tabákovými výrobky, a to i přes významné roční příjmy těchto kriminálních trhů (odhadem se jedná o 289,4 milionu EUR v případě převaděčství a 8 309,3 milionu EUR v případě tabákových výrobků), a důrazně vyzval Komisi, aby tento nedostatek napravila.

EHSV rovněž apeloval na Komisi, aby byla ambicióznější, pokud jde o opětovné využití konfiskovaného majetku pro sociální účely, a aby pro členské státy stanovila minimální procentní podíl opětovného využití konfiskovaného majetku pro sociální účely.

„Je velmi důležité, aby dotčené komunity získaly náhradu škody přímo a měly prospěch z výnosů z této náhrady. Očekávali jsme, že v této oblasti dojde k určitému vývoji, opak je ale pravdou. Občanská společnost musí být zapojena do správy konfiskovaného majetku a nakládání s ním,“ prohlásil **Ionuț Sibian**.

EHSV od Komise rovněž požaduje, aby byla konkrétnější, pokud jde o definování práva obětí na odškodnění. V souvislosti s pořadím věřitelů EHSV závěrem konstatoval, že by měly být upřednostňovány oběti. (II)

Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků: úhelný kámen ochrany svobody médií

EHSV přivítal iniciativy Evropské komise v oblasti ochrany svobody sdělovacích prostředků, avšak varoval, že pouhá doporučení a právně nevynutitelné předpisy nepostačí k zajištění toho, aby sdělovací prostředky v Evropě zůstaly svobodné a

nepodléhaly politickému vměšování a ovlivňování z komerčních či jiných pohnutek.

EHSV ve svém [stanovisku](#) k Evropskému aktu o svobodě sdělovacích prostředků (sestavujícímu z návrhu [nařízení](#) a [doporučení](#)) uvádí, že svoboda a rozmanitost sdělovacích prostředků mají zásadní význam pro právní stát a liberální demokracii.

„Svoboda sdělovacích prostředků je v ohrožení. Autoritářství je na vzestupu, a to i v Evropě. Čtvrtá složka moci je ochranným štítem proti této antiliberální ofenzívě. Posílení svobody sdělovacích prostředků má proto zásadní význam a Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků je důležitou iniciativou, která přichází v pravý čas,“ domnívá se zpravodaj stanoviska **Christian Moos**.

„Konstatovali jsme, že v několika členských státech EU je vyvíjen stále větší politický a ekonomický vliv, a to ve veřejných i v soukromých sdělovacích prostředcích, které mají velmi blízko k mocenským kruhům. Tato skutečnost je v rozporu s úlohou médií, která představují čtvrtou složku moci,“ prohlásil spoluzpravodaj **Tomasz Andrzej Wróblewski**.

EHSV tyto návrhy týkající se posílení a ochrany redakční nezávislosti novinářů a vydavatelů plně podpořil. Zvláštní důraz položil i na nezávislost a nestrannost veřejnoprávních sdělovacích prostředků s tím, že k tomuto účelu je nutné zajistit přiměřené a stabilní finanční zdroje.

Dalším znepokojivým problémem, na který stanovisko ukázalo, je ohrožení plurality sdělovacích prostředků dané koncentrací trhu. Informační monopoly rozhodně představují hrozbu a snahy mediálních magnátů a oligarchů o ovládnutí sdělovacích prostředků zavdávají důvod k protiakci.

Vlastnictví sdělovacích prostředků musí být transparentní a požadavky na transparentnost by měly být závazné, avšak nesmí při tom způsobit přílišnou administrativní zátěž malým sdělovacím prostředkům. Zneklidňující je také skutečnost, že některé vnitrostátní regulační subjekty nejsou nezávislé. V takovém případě by se neměly podílet na činnosti navrhovaného Evropského sboru pro mediální služby.

EHSV vyzdvihl, že coby nařízení bude Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků přímo použitelný. Zároveň si však položil otázku, zda je forma doporučení vzhledem k jeho právně nevynutitelnému charakteru účinným prostředkem k dosažení cílů, jež byly pro tento akt stanoveny.

„Svobodu a rozmanitost sdělovacích prostředků v členských státech totiž nelze zaručit jen prostřednictvím doporučení. Bude nutné zahrnout existenci svobodných a nezávislých sdělovacích prostředků mezi závazná kritéria, která jsou posuzována ve výročních zprávách o právním státu a jejichž nesplnění zavdává podnět k aktivaci příslušného mechanismu v členském státě, jehož vláda tuto svobodu a nezávislost porušuje,“ uvedl **zpravodaj Moos**. (II)

Vzdělávání by mělo být prioritou udržitelného rozvoje

Vzdělávání může přispět k přechodu společnosti od fosilních paliv k palivům oběhovým a udržitelným. Ve svém stanovisku z vlastní iniciativy přijatém v prosinci požaduje EHSV transformativní vzdělávání, které mladým lidem umožní podílet se na ekologické transformaci.

Ústředním prvkem vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje by měly být humanistické hodnoty a pozornost by se měla soustředit na environmentální a sociální důsledky lidského počínání. Proto je nutné vzdělávání nově vymezit, od předškolní úrovně až po vysokou školu a další fáze.

„Udržitelnost se netýká jenom životního prostředí. Zahrnuje celou řadu aspektů. Všech 17 cílů udržitelného rozvoje je stejně důležitých. Vzdělávání má klíčový význam coby hlavní prvek umožňující realizaci všech ostatních cílů udržitelného rozvoje,“ uvedla zpravodajka [stanoviska EHSV Posílení postavení mladých lidí s cílem dosáhnout udržitelného rozvoje prostřednictvím vzdělávání](#) **Tatjana Babrauskienė**.

Ve školách by měla probíhat výchova ke kritickému myšlení a informovanému rozhodování, aby děti dokázaly řešit otázky související s udržitelným rozvojem. Děti by proto měly získat základní poznatky o udržitelné energetice, spotřebě a výrobě, snižování plýtvání potravinami a odpovědném výběru potravin.

V nedávno přijaté [zprávě Hodnocení školního projektu EU](#) byla předložena doplňující doporučení ohledně toho, jak zdokonalit školní systém ve smyslu podpory udržitelného rozvoje. „Zlepšit opatření týkající se vzdělávání v oblasti potravin, včetně délky výuky, která je ve třídách věnovaná otázce původu a hodnoty potravinářských produktů, a exkurzí do zemědělských a zemědělsko-potravinářských podniků by umožnilo zvýšit účinnost školního projektu EU a přispět ke vzdělávání dětí v otázkách zdravé a udržitelné výživy,“ prohlásil zpravodaj **Arnold Puech d'Alissac**. EHSV také vyzval k lepšímu využívání prostředků na

vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, například z Nástroje pro oživení a odolnost, programu Erasmus+, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu plus.

Provádění vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje se v jednotlivých členských státech nachází v různých fázích a bude nutné ho uzpůsobit místním podmínkám.

„Nesmíme s transformací vzdělávání otálet, abychom byli s to zaručit členským státům udržitelnou budoucnost. Vzdělávání je totiž klíčem k aktivnímu zapojení mladých lidí, pedagogů a rodičů do tohoto procesu," uzavřela **Tatjana Babrauskienė**. (ks)

Námořní průmysl: EHSV op?t varuje p?ed nebezpe?ím pro toto odv?tví

EHSV před nedávném ve svém průzkumném stanovisku upozornil na to, že odvětví námořních technologií naléhavě potřebuje politiky a investice, aby bylo na mezinárodním poli

konkurenceschopné. Důraz je třeba klást na získávání kvalifikace, financování a přístup na trh.

Pokud se Evropě nepodaří zavést specifickou strategii pro námořní průmysl, hrozí jí, že bude stále závislejší na Asii, co se týče plavidel a námořních zařízení. Mnoho evropských přístavů je totiž již v plném nebo částečném vlastnictví čínských společností. Udržitelná strategie by měla zahrnovat přehodnocení stávajících vlastnických poměrů.

„EHSV se domnívá, že je nutné neprodleně podniknout kroky s cílem posílit odolnost evropského námořního odvětví, obnovit jeho globální konkurenceschopnost, ochránit silnou pozici Evropy v oblasti komplexního lodního stavitelství a ochránit strategickou námořní autonomii Evropy,“ prohlásil zpravodaj [stanoviska EHSV](#) **Anastasis Yiapanis**.

V zájmu obnovení konkurenceschopnosti tohoto odvětví je třeba zřídit odbornou skupinu pro námořní záležitosti a evropskou průmyslovou alianci pro odvětví námořních technologií.

Nehledě na stanovisko z vlastní iniciativy [Strategie LeaderSHIP 2020: vize odvětví námořních technologií pro inovativní, udržitelný a konkurenceschopný námořní průmysl v roce 2020](#) z roku 2018, v němž EHSV požadoval větší podporu námořního odvětví, se orgánům na úrovni EU a členských států nepodařilo vypracovat potřebné politiky.

EHSV je znepokojen překážkami, jimž čelí evropské podniky, které chtějí být aktivní na asijském trhu. Vyzval Evropskou komisi, aby se více angažovala v přijetí celosvětově platných pravidel obchodování, a prohlásil, že Komise musí neprodleně zasáhnout proti zahraničnímu subvencování a cenám působícím újmu v loďařství.

Je třeba aktualizovat platné dvoustranné dohody o volném obchodu, aby byl námořním společnostem z EU zajištěn volný přístup na trh. Ten musí být součástí dohod budoucích. Nebudou-li v tomto směru mezinárodní

jednání úspěšná, musí EU přistoupit k jednostranným krokům a vyvinout tlak na své mezinárodní konkurenty.

EHSV ve svém stanovisku rovněž poukázal na to, že odvětví námořních technologií plní důležitou úlohu při budování udržitelné modré ekonomiky.

Spoluzpravodaj **Christophe Tytgat** uvedl, že „EHSV vyzývá k tomu, aby byla neprodleně přijata opatření na podporu domácí poptávky po ekologických plavidlech a plavidlech s vyspělými technologiemi, včetně zavedení programu EU, který by motivoval k obměně loďstva a modernizaci stávajících plavidel v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu“.

EHSV prohlásil, že jeho sociální partneři a místní výrobci marně čekají na impuls k přechodu tohoto odvětví na ekologická plavidla, alternativní paliva a technologie s cílem vyhovět požadavkům balíčku „Fit for 55“. Uvítal však vytvoření [partnerství v oblasti bezemisní lodní dopravy](#), jehož účelem je usilovat o lodní dopravu s nulovými emisemi.

EHSV vyzval k větší finanční podpoře [Evropského paktu pro dovednosti](#) a kampaní, které toto odvětví atraktivní pro všechny pracovníky, od inženýrů až po svářeče či elektrikáře. Podle něj lze uskutečnění ekologické a digitální transformace v tomto odvětví zaručit jen pomocí rozsáhlých programů v oblasti změny kvalifikace, prohlubování dovedností a odborného vzdělávání a přípravy. (ks)

Latinská Amerika potřeby novou společenskou smlouvu k podnícení hospodářského oživení

Latinská Amerika potřebuje novou společenskou smlouvu, která zajistí politickou odpovědnost, začlenění, sociální ochranu a kvalitní pracovní místa, uvádí EHSV ve stanovisku z vlastní iniciativy Sociálně-ekonomická situace v Latinské Americe po

krizi COVID-19, jež bylo přijato v prosinci loňského roku. Nejlepším výchozím bodem jsou svobodné a demokraticky organizované občanské společnosti.

Pandemie COVID-19 zasáhla Latinskou Ameriku velmi tvrdě a odhalila slabiny po desetiletí zaváděných politik, které se při řešení aktuálních problémů ukázaly jako neúčinné. Ruská invaze na Ukrajinu prohloubila hospodářské otřesy tím, že narušila globální dodavatelské řetězce a přispěla ke zvýšení inflace.

Ve stanovisku [Sociálně-ekonomická situace v Latinské Americe po krizi COVID-19: úloha občanské společnosti v procesu oživení](#) se uvádí, že tento region potřebuje novou společenskou smlouvu, které je možné dosáhnout prostřednictvím průřezových dohod mezi socioekonomickými skupinami, mezi územími a mezi generacemi.

Člen EHSV a zpravodaj stanoviska **Josep Puxeu Rocamora** v souvislosti s úlohou občanské společnosti zdůraznil: „Evropa a Latinská Amerika prosazují demokracii a právní stát, což znamená, že občanská

společnost bude aktivně zapojena, aby se tak mohla stát hlavním aktérem rozvoje a zásadním způsobem se angažovat v rámci překonávání krizí, díky čemuž se podpoří potřebný sociální dialog v zájmu dosažení nové společenské smlouvy.“

Evropa musí posílit své vztahy s Latinskou Amerikou a zaměřit se zejména na sociální, zelenou a digitální transformaci. „Je naléhavě zapotřebí, abychom se usilovněji snažili navázat spojení s podobně smýšlejícími partnery v Latinské Americe,“ řekl **Josep Puxeu Rocamora**. „Příliš dlouho jsme tyto vztahy považovali za samozřejmost. Musíme se snažit dohnat zpoždění, protože teď čelíme silné konkurenci dalších aktérů.“

V rámci této aliance by musely být v plné míře uznány a zapojeny organizované občanské společnosti, organizace na ochranu lidských práv, odborové a podnikatelské organizace a sdružení na ochranu životního prostředí, uvedl EHSV. (at)

EHSV jednal o prioritách a programu švédského předsednictví Rady EU

15. prosince proběhla ve Stockholmu schůze předsednictva EHSV, na níž švédský státní tajemník pro evropské záležitosti Christian Danielsson nastínil, jaké politické cíle bude jeho země v čele Rady EU sledovat. EHSV byl švédským předsednictvím rovněž požádán, aby vypracoval stanoviska k šesti důležitým tématům.

Švédsko se během svého předsednictví Rady Evropské unie, které bude vykonávat od ledna do června 2023, hodlá mj. zaměřit na podporu Ukrajiny, ekologickou transformaci a konkurenceschopnost EU.

15. listopadu 2022 se ve Stockholmu sešlo předsednictvo EHSV, tj. jeho řídicí orgán. Předsedkyně **Christa Schweng** na této schůzi upozornila, že EU musí soustavně zapojovat evropské organizace občanské společnosti, neboť jedině tak si bude moci poradit se všemi nadcházejícími výzvami.

Předsedkyně dále uvedla: „Vzhledem k chmurným prognózám hospodářského vývoje v Evropě musíme jasně stanovit správné priority. Musíme dosáhnout oživení a pomoci podnikům a lidem, kteří čelí vysoké inflaci a zejména vysokým cenám energií. Má to totiž zcela zásadní význam pro naši ekonomiku a společnost a také pro naši demokracii.“

Švédský tajemník pro evropské záležitosti **Christian Danielsson** prohlásil: „Naše priority jsou nepochybně důležité. Nesmíme však zapomínat na to, že naším hlavním úkolem bude samotný výkon předsednictví, tzn. budeme muset pokračovat v práci a docílit pozitivních výsledků ve prospěch občanů, členských států i celé Evropy. A o to se budeme ze všech sil snažit.“

Christian Danielsson zdůraznil, že švédské předsednictví bude pokračovat v poskytování humanitární pomoci Ukrajině a zaměří se na zlepšení výkonnosti a konkurenceschopnosti hospodářství EU.

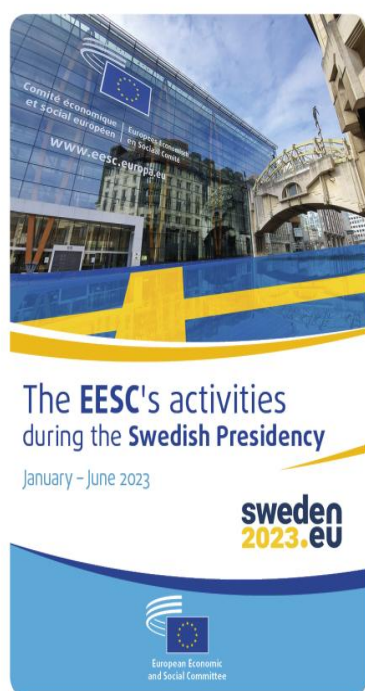
Konkrétně bude jeho cílem:

- urychlit klimatickou transformaci
- posílit konkurenceschopnost EU a podpořit tak pracovní místa budoucnosti
- chránit základní hodnoty EU
- zaručit občanům EU bezpečnost a posílit úlohu EU ve světě
- bojovat proti organizované trestné činnosti

Švédské předsednictví požádalo EHSV, aby se formou průzkumných stanovisek podělil o své odborné poznatky a doporučení k těmto tématům:

- 30 let jednotného trhu – jak dále vylepšit jeho fungování
- Přechod k dlouhodobě udržitelnému dopravnímu systému
- Zapojení mladých lidí do ekologické transformace
- Výhody moderní průmyslové výstavby ze dřeva
- Další posílení digitální konkurenceschopnosti EU
- Rozvoj kompetencí a dovedností v souvislosti s ekologickou a digitální transformací

Bližší informace naleznete v nedávno zveřejněné brožuře o činnosti EHSV během švédského předsednictví, která je k dispozici na našich [internetových stránkách](#), a to v angličtině, švédštině, francouzštině a němčině. (mp/dm)

NOVINKY ZE SKUPIN

Rok 2023: je na řadě přijmout agendu pro konkurenceschopnost

Stefano Mallia, předseda skupiny Zaměstnavatelé v EHSV

První pololetí roku 2023 je ten správný čas prosadit, aby se agenda pro konkurenceschopnost stala pro EU nejvyšší prioritou.

Rok 2022 byl pro Evropu *annus horribilis*. V době, kdy se vinou Ruska na evropský kontinent znovu vrátila válka, se v širším evropském prostoru vytratily šance a naděje na trvalý mír.

Jedna věc je zcela jasná: bez míru není možná ani prosperita. Skupina Zaměstnavatelé plně podporuje kroky, jež EU podniká na pomoc Ukrajině v době, kdy ji tato země potřebuje, jakož i zahájení prací na její obnově, a to dokonce ještě před ukončením války.

I když nadále investujeme energii do pomoci Ukrajině, pokračovali jsme v roce 2022 rovněž v úsilí o oživení EU. V rámci naší práce týkající se Konference o budoucnosti Evropy jsme důrazně vyzvali k rozhodnějšímu zaměření na konkurenceschopnost, a to vytvořením osvědčeného postupu kontroly konkurenceschopnosti, s cílem vybudovat silnější a odolnější ekonomiku. Komise a předsednictví EU zaujaly k této výzvě velmi příznivý postoj a příslušný nástroj už se připravuje. Ještě důležitější je, že všichni začínají stále jasněji chápat, že EU musí přijmout agendu pro konkurenceschopnost, jež bude zaměřena na udržitelnost a sílu podniků. Jen tak můžeme zaručit zdravou společnost, v níž si můžeme dovolit poskytovat občanům vysokou kvalitu života.

I v roce 2023 nás čekají nálehavé úkoly. Musíme zintenzívnit úsilí o vypracování ambiciózního programu zaměřeného na budoucnost, jenž náležitě zohlední potřeby a zájmy podniků. Současná situace si žádá stanovení několika zásadních cílů:

- konkurenceschopný přístup k výrobním faktorům (energie, suroviny, práce, kapitál a data),
- využití plného potenciálu jednotného trhu a jeho svobod prostřednictvím vytvoření plnohodnotného jednotného digitálního trhu,
- zajistit, aby se otevřený a na pravidlech založený zahraniční obchod stal dalším pilířem hospodářství EU,
- zelené a digitální transformace – kterou důrazně podporujeme – musí být dosaženo nákladově efektivním způsobem, který podpoří podnikání a inovace.

První pololetí roku 2023 je ten správný čas prosadit, aby se agenda pro konkurenceschopnost stala nejvyšší prioritou. Ve světě plném nejistoty si můžeme být jisti jednou věcí: bez prosperující a konkurenceschopné Unie je sociální blahobyt naší společnosti vážně ohrožen.

Celý článek si můžete přečíst [zde](#). (dv/kr)

THROUGH
THEIR EYES
Visions
OF FORCED LABOUR

Nucená práce o?ima kreslí?? – výstava MOP v EHSV

skupina Zaměstnanci v EHSV

Loni v prosinci proběhla v EHSV [výstava Mezinárodní organizace práce](#), na níž byly k vidění nejlepší kresby ze soutěže MOP zachycující trýznivou situaci lidí, kteří jsou na různých místech světa lapeni v tenatech nucené práce.

Mezinárodní organizace práce (MOP) odhaduje, že v roce 2021 dosáhl počet lidí vykonávajících nucenou práci šokující výše – 27,6 milionu.

Dotčené osoby jsou rozličnými formami zastrasování nuceny pracovat proti své vůli. Je jim například záměrně zadržována mzda, vyhrožuje se jim propuštěním, musejí nedobrovolně žít v izolaci nebo čelí fyzickému a sexuálnímu násilí. A v tomto výčtu by se dalo pokračovat. Tento jev existuje na celém světě a v důsledku pandemie COVID-19 nabyl ještě strašlivějších rozměrů. Nejvíce jsou ohroženy děti, ženy a pracovníci z řad migrantů. Podle odhadů MOP je mezi oběťmi nucené práce 11,8 milionu žen a dívek a více než 3,3 milionu dětí.

Jenže fakta a čísla nevypovídají o jejich individuálních osudech. Proto se EHSV na popud předsedy skupiny Zaměstnanci **Olivera Röpkeho** rozhodl uspořádat ve spolupráci s MOP [ve svých prostorách výstavu](#), na níž byly k vidění [nejlepší kresby ze soutěže MOP](#) líčící situaci lidí, kteří jsou v různých částech světa nuceni pracovat v takovýchto nepřijatelných podmínkách.

Iniciativy tohoto typu skýtají příležitost zamyslet se nad tím, jak tuto škodlivou praktiku zcela vymýtit. Jednou z cest je napravit stávající deficit v oblasti důstojnosti práce v neformální ekonomice, jak upozornila MOP. [EHSV v současnosti připravuje stanovisko](#), které se zabývá zákazem uvádění produktů pocházejících z nucené práce na unijní trh a jehož zpravodajem je **Thomas Wagnsonner** ze skupiny Zaměstnanci. Předseda této skupiny **Oliver Röpke** během slavnostního zahájení zdůraznil: „Smyslem této výstavy je nejenom vyobrazit útrapy obětí nucené práce, ale také ukázat, čeho můžeme dosáhnout, jestliže společně podnikneme různé kroky. A to se již děje. Z tohoto důvodu jsme vyzvali všechny členské státy, aby ratifikovaly protokol z roku 2014 k Úmluvě MOP o nucené práci.“ (mg)

Séamus Boland op?tovn? zvolen do ?ela skupiny Organizace ob?anské spole?nosti

skupina Organizace občanské společnosti v EHSV

14. prosince si členové skupiny Organizace občanské společnosti aklamací zvolili svého předsedu, jímž i v dalším dvouapůlletém

období zůstane Séamus Boland.

Séamus Boland bude skupině Organizace občanské společnosti předsedat i ve druhé polovině stávajícího funkčního období, tj. od dubna 2023 do září 2025. Tento irský člen, profesí zemědělec, který v EHSV

zastupuje organizaci zabývající se otázkami rozvoje venkova a komunitního rozvoje, stanul v čele této skupiny v září 2020. V EHSV působí již od roku 2011.

Ve funkci předsedy skupiny se opětovně hodlá zaměřit především na vymýcení chudoby a na to, jak mohou organizace občanské společnosti přispět k realizaci tohoto cíle.

Séamus Boland upozornil: „V důsledku pandemie COVID-19, změny klimatu a geopolitické nestability způsobené válkou na Ukrajině nabývá chudoba rekordních rozměrů. Zasahuje všechny oblasti života a znemožňuje nám splnění našeho záměru zajistit udržitelnou budoucnost pro všechny. Proto bude i v mém druhém funkčním období mou hlavní prioritou odstranění chudoby, při němž hrají organizace občanské společnosti stěžejní roli. Mohou totiž pomoci identifikovat místní problémy a potřeby a nalézt na místní úrovni vhodná řešení. A to má zásadní význam pro dosažení prvního cíle udržitelného rozvoje, jímž je vymýcení extrémní chudoby na celém světě.“

Podle Séamuse Bolanda by se měla skupina Organizace občanské společnosti v roce 2023 zaměřit na tyto prioritní oblasti:

- odolnost evropských systémů zdravotnictví a péče
- změna klimatu, energetická chudoba a zranitelné skupiny
- dovednosti, digitalizace a zranitelné osoby
- úloha organizací občanské společnosti při hájení a posilování evropské demokracie
- posílení postavení mladých lidí a ochrana dětí

Skupina na své schůzi určila také své kandidáty do dalších předních pozic v EHSV pro druhou polovinu funkčního období 2020–2025. Navrhla, aby se:

- **Krzysztof Pater** stal místopředsedou EHSV pro rozpočet
- **Baiba Miltoviča** ujala funkce předsedkyně sekce Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost (TEN)
- **Ioannis Vardakastanis** ujal funkce předsedy sekce Hospodářská a nová unie, hospodářská a sociální soudržnost (ECO)
- **Panagiotis Gkofas** stal jedním z kvestorů

O jejich jmenování do těchto funkcí se bude hlasovat během obměny složení EHSV v polovině období v dubnu 2023.

Bližší informace naleznete na internetové stránce europa.eu/!mmX8NV (jk)

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Na tomto vydání se podíleli

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází devětkrát ročně u příležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.

EHSV info není oficiální zprávou o činnosti EHSV. K tomuto účelu slouží Úřední věstník Evropské unie a jiné publikace Výboru.

Šíření je přípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

01/2023